

מתני' המתפללין. שיש להם בית כנסת אחד לגברים ולנשים וכל צתי כנסיות ששנו חכמים רוב תשמישן בחל"ה: **גמ'** ורמינהו. למשמע לעזרת הנשים בירכתיים הות ולא בצד העזרה: לעיון תפילה ולהשכמת בית המדרש. לקמן מפרש לה: כאן קודם גזרה כאן אחר הגזרה. שגזרו המתפללין על עצמן לשנות את סדר בית הכנסת ויש פותחים מלשון ארץ גזרה וראשון עיקר: גודל. כותל: כדתינא. לקרי תנא למחילה גודל: גינת בית הכנסת. כגון אותה שנטעוה דוד וגלעל המשמט את הנערים והנערות צלילות: הכי היא הפקר לכל אדם. וכן שנינו (שבועות ג, ב) מאבקין ומעשנין עד ראש השנה ולי נראה שהוא חשיא בעלמא: פלוגתא. חלוקת בית הכנסת שהשוו לעתה לחלוקו לעזרת גברים ולעזרת נשים: בשש. לא גרסינן לה: באל. מתיבתא דנשי: לאן חשמל הולך. לבית הכנסת או לבית המדרש ומשום מעשה שהיה: בדברי חקר. אוניברסיטרא אחרא:

מידות ג, ב

בית הכנסת כז:

מתני' המתפללין שרצו לעשות מחיצה בונין את הכותל באמצע מקום שנהגו לבנות בד עץ וכפיסין בונין הכל כמנהג המדינה **גמ'** ורמינהו *שני ארונות של קודש היו שם ובהם שני ספרי תורה ושתי עזרות של נשים בירכתיים זו על גבי זו ושעון (כעין ה) חשמל אחד היה דולק מערב שבת עד ערב שבת וממנו היו מסתפקין לעיון תפילה ולהשכמת בית המדרש אמר רב אסי לא קשיא כאן קודם גזרה כאן אחר הגזרה סברוה מאי מחיצא גודא כדתינא *מחיצת גינת בית הכנסת שנפרצה אומר לו גזור חזרה ונפרצה אומר לו גזור נתיימש הימנה ולא גזרה הרי היא הפקר לכל אדם טעמא דרצו הא לא רצו אין מחייבין אותן לבנות אלמא היוק ראייה לאו שמיה הזק אמר רבי יוחנן מאי מחיצה פלוגתא כדכתיב ותהי מחצת העדה והכי קתני ה' המתפללין שרצו לחצות את בית הכנסת בונין את הכותל באמצע פשיטא מהו דתימא כיון דאיכא גברי טובא נמשוך מחיצה להאי גיסא קמ"ל: גופא ושעון חשמל אחד היה דולק מערב שבת עד ערב שבת וממנו היו מסתפקין לעיון תפילה ולהשכמת בית המדרש: מאי עיון תפילה תפילת השחר (בשש) ומאי השכמת בית המדרש אלו בנות באר שהיו משכימות לעסוק בתורה ובתפילה ובגמילות חסדים וכיצד היו יודעין לאן חשמל הולך אלא גבאי

שני ארונות קודש. תימנה היכן מלינו עוד שני ארונות קודש ויש שפרשו אחד כנגד יכין ואחד כנגד בועז ור' אברהם אומר שארון קודש אחד היה וארון שני לשמירה בעלמא וכן מלינו במקל צתי כנסת והוא כדוגמת צתי התבשילים (בתים יג:) ומיהו יש לחלק דשם בית התבשיל השני לנוי בעלמא: **לאן** חשמל הולך. פ' בקונטרס משום מעשה שהיה וכן מלינו בסדר עולם רבה שהיתה חצרת החשמל נוגסת את בית הכנסת משום בית המדרש. תימנה היכי אמרינן הכא שאותו אהרן גבאי הוי ובפרק חיזיה נשך (ב"מ סד.) משמע שהיה שולחני ונראה ששני אהרן היו ורבי"ס פירש שהיה אותו גבאי צקי צמטבעות כשולחני: **השתא** ללא אתמר הלכתא. ויש שהחמיכו על עצמן שלא לשלם כלל מחמת הספק וכן נוהגים במקל קהילות והוא מנהג של תימנה: **ברבי** רב. פירש רבינו שמואל דהוא מין צובה שמשחקות בה הנערות ור"ת אומר שהוא שיבוש ולריך לגרוס צרתי רב:

שז א מיי' פ"ב מהלכות שכיס הל' ג טו"ע ח"מ סי' קנז סעיף ב:

יז ב מיי' פ"ב מהלכות תפילה ונשיאת כפיס הל' ח טו"ע א"ח סי' כג סעיף ג:

יח ג מיי' פ"ב מהלכות שקלים הל' יג:

יט ד סמ"ג עשין ה:

היה ואהרן שמו שהיה יודע לחשב חשבוננו של שעון תנא לא אהרן שמו אלא הארון שהיה מאיר עיניהן של הבריות (ואל ישעו) בדבר [י] חקר (תרחק) וי"א הערוך שמו שאלמלא (לא) (כ) היה מעורר לתפילת השחר לא נשאר משונאיהן של ישראל אפילו אחד: **מתני'** באחד בתשרי ראש השנה למיסים **גמ'** תניא *באחד בטבת משמיעין על השקלים והתנן באחד בתשרי ראש השנה למיסים אמר רב באחד בטבת משמיעין על השקלים של השנה שעברה ושמאל אמר באחד בתשרי ראש השנה לכרגא השתא דלא אתמר הלכתא לא כמר ולא כמר חד שתא עבדינן כמתניתין וחד שתא כברייתא דביתיה דר' משה הוא קא אזלא באורחא פגע בה ההוא צדוקי אמר לה כתוב בתורתכם וישמע משה את העם בכה למשפחתיו איש לפתח אהלו ובתקונכם כתיב ^דדמי החבר הינם ליחיד אמרה לו לשעבר בר בי רב השתא (א) ברבי רב אמרו לה תלמידותיה לזה דחית בקנה רצוץ לנו מה את משיבה אמרה להן נאמר ^ואיש או אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר לה' וסברינן לה כר"ע *דדריש רבויי ומיעוטי ואייתר ליה או לחלק: ת"ר קופה של מוכין היתה שם וממנה מספקות נשים צדקניות גיזי צמר ולשונות של ארגמן ומעלות שכר לגמילות חסדים ומפרישין מעות לגבאי צדקה ועליהם הכתוב אומר ^זזרעו לכם לצדקה קצרו לפי חסד ואומר ^חה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

שקלים א, ב

שבועות טו.

הגהות הב"ח (א) ברבי. נ"ב לפי ר"ת גרסינן בתי: